

Riigikogu juhatus

Riigikogu
Lossi plats 1a
15165 Tallinn

Teie 16.02.2017 nr 29
Meie 20.06.2017.a.

Kollektiivse pöördumise menetlemisest

Lugupeetud Riigikogu juhatuse liikmed,

16.02.2017.a. tegi Riigikogu juhatus otsuse võtta menetlusse Urmas Amburi k.a 3. veebruaril algatatud kollektiivne pöördumine „Lisame riigipüha. Lisame puhkepäeva, kui rahvuspüha või riigipüha langeb nädalavahetusele.“ ja edastada see menetlemiseks põhiseaduskomisjonile.

Kollektiivses pöördumises tehti sisuliselt kaks ettepanekut:

1. Täiendada pühade ja tähtpäevade seadust sättega, mis muudab ülestõusmispühade 2. püha riigipühaks ja puhkepäevaks;
2. Täiendada töölepingu seadust sättega, et rahvuspüha või kuupäevaliselt kindlaksmääratud riigipüha langemise korral iganädalasele puhkepäevale (laupäevale või pühapäevale) loetakse iganädalaseks puhkepäevaks rahvuspühale või riigipühale järgnev tööpäev.

Vastavalt Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse (RKKTS) § 152¹² lõikele 1 arutab komisjon pöördumist kolme kuu jooksul ning teeb otsuse pöördumise kohta kuue kuu jooksul pöördumise menetlusse võtmisest arvates.

Põhiseaduskomisjon arutas nimetatud pöördumist oma käesoleva aasta 16. mai ning 15. ja 19. juuni istungitel. Põhiseaduskomisjoni 19.06.2017 nr 1-6/17-10/3 kirja kohaselt ei leidnud toetust ettepanek, mille kohaselt oleks nädalavahetusele langeva püha korral järgnev tööpäev puhkepäev. Seega otsustas komisjon kollektiivses pöördumises tehtud ettepaneku selles osas tagasi lükata.

Vastavalt RKKTS § 152¹⁴ lõikele 2 on komisjonil õigus teha otsus esitatud ettepanek tagasi lükata, kuid tagasilükkamise korral peab otsust põhjendama pöördumisel märgitud kontaktisikule või -isikutele.

Põhiseaduskomisjoni ei ole esitanud mitte mingisuguseid põhjendusi, millistel kaalutlustel ja millistele argumentidele tuginedes otsustati tagasi lükata ettepanek, mille kohaselt oleks nädalavahetusele langeva püha korral järgnev tööpäev puhkepäev.

Märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise ning kollektiivse pöördumise esitamise seadus § 7¹ lõike 5 kohaselt võib samasisulise pöördumise võib esitada üks kord kahe aasta jooksul.

Lähtudes eelpool toodust olen seisukohal, et komisjoni otsuse põhjendusi tuleb kollektiivse pöördumise tagasilükkamise korral pidada väga olulisteks. Põhjendused aitavad pöördumise algatajatel ja toetajatel paremini mõista, millised olid need asjaolud, miks komisjon rohkem kui 1000 inimese poolt allkirjastatud pöördumise tagasi lükkas. Samuti võimaldavad põhjendused kahe aasta möödumisel analüüsida, kas samasisulise pöördumise esitamine oleks mõistlik või esinevad jätkuvalt mingid asjaolud, mille tõttu pöördumine ei leiaks toetust.

Kollektiivse pöördumise algatajana olen seisukohal, et nii minul kui ka kõikidel teistel rohkem kui tuhandel pöördumise allkirjastanud isikul on õigus teada, millised on ettepaneku tagasilükkamise põhjused.

Põhiseaduskomisjoni 19.06.2017 nr 1-6/17-10/3 kirja kohaselt ei kujundanud komisjon lõplikku seisukohta ülestõusmispühade teise püha riigipühaks muutmise osas. Komisjon leidis, et selles osas on vajalik arutelu jätkata ning kutsuda komisjoni esimehe eestvedamisel kokku fraktsioonide esindajad, et üheskoos seisukoht kujundada. Seisukoht kujundatakse Riigikogu sügisesel istungjärgul.

Põhiseaduskomisjoni kirja sisust võib aru saada, et antud küsimuses seisukoha kujundamiseks korraldatakse komisjoni esimehe eestvedamisel arutelu fraktsioonide esindajatega käesoleva aasta sügisel.

Soovin siinkohal juhtida tähelepanu RKKTS § 152¹³ punktidele 1 – 6, milles on välja toodud, mida võib komisjon pöördumist menetledes otsustada. Toodud loetelus pöördumise arutelu komisjonist välja viimist fraktsioonide esindajate koosolekule ei ole otseselt ette nähtud. RKKTS § 152¹³ punkti 6 kohaselt võib komisjon lahendada pöördumises püstitatud probleem muul viisil, kuid antud juhul ei selgunud komisjoni kirjast, kas fraktsioonide esindajate arutelu lahendaks probleemi pöördumises tehtud ettepaneku kohaselt.

Riigikogu töögraafiku kohaselt algab sügisistungjärk 11. septembril 2017.a.. Arvestades Riigikogu juhatuse 16.02.2017.a. otsust võtta pöördumine menetlusse, tuleb komisjonil teha otsus pöördumise kohta hiljemalt käesoleva aasta augustikuu jooksul. Seega arutelu komisjonist fraktsioonide esindajate koosolekule viimise korral ja pöördumise arutamine peale tähtaega, kui mille jooksul tuleb teha komisjoni otsus, ei järgiks põhiseaduskomisjon Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse vastavaid sätteid. Kollektiivse pöördumise esitajatele muutuks pöördumise edasine menetlemine ebamääraseks, sest erinevalt seaduses toodud kollektiivse pöördumise menetlemise korrast ei ole fraktsioonide esindajate koosolekute osas vastavat korda kehtestatud.

Käesolevaga palun Riigikogu juhatusel anda põhiseaduskomisjonile suunis, et:

1. kollektiivse pöördumise menetlemisel tuleb ettepaneku tagasilükkamise korral otsust põhjendada;
2. kollektiivse pöördumise osas tuleb teha otsus kuue kuu jooksul pöördumise menetlusse võtmisest arvates.

Täiendavalt palun juhtida põhiseaduskomisjoni tähelepanu asjaolule, et pöördumise allkirjastanud 1067 isikul on õigustatud ootus, et pöördumist menetletakse seaduses toodud viisil ja tähtaegadel. Antud juhul ei riivata pöördumise mittenõuetekohase menetlemisega ainult ühe inimese õigusi vaid riivatakse samaaegselt 1067 inimese õigusi.

Lugupidamisega,

/allkirjastatud digitaalselt/

Urmas Ambur